

Ellen Key a její „skutečné pohádky“

Ellen Key (1849–1926) byla švédská pedagožka, myslitelka a spisovatelka, která se po celý svůj plodný život zasazovala nejen o lepší postavení žen ve společnosti, ale i o větší smysluplnost vyučování dětí s důrazem na rozvíjení jejich jedinečného talentu a na odstranění tehdy rozšířeného způsobu výchovy spojeného s tělesnými tresty. V druhé polovině 19. století byla díky svým pojednáním a přednáškám a zejména knize *Století dítěte* (1900) velmi známá zejména v západní Evropě. Vzhledem ke svým četným kontaktům a důvěrnému písemnému styku s významnými osobnostmi evropského kulturního života, jako byli například Stefan Zweig nebo Rainer Maria Rilke, si později vysloužila přívlastek „babička Evropy“. Dvakrát navštívila i Prahu, v roce 1873 jako mladá dívka se svým otcem, a později v roce 1905, kdy tu i přednášela.

V dnešní době je dílo Ellen Key z velké části zapomenuto, přestože její myšlenky měly přímý vliv na dílo takových velikánů pedagogiky, jako byl například Rudolf Steiner nebo Maria Montessori. Zejména s Marií Montessori byla v dlouholetém písemném styku.

Pohádky v této knize jsou součástí fondu Ellen Key ve stockholmské Královské knihovně a dosud nebyly nikdy publikovány, ani ve švédštině. V letech 1868 až 1873 je napsala tehdy mladičká Ellen Key pro svou mladší sestru Adu. Nazvala je „skutečné pohádky“ (na rozdíl od klasických pohádek se zabývají hlubšími úvahami o smyslu života) a jejich obsah je fascinující předzvěstí myšlenek, kterými se Ellen proslavila v pozdějších letech ve svých významnějších dílech. Zejména pohádka o Příboji a Růžence, v originálu nazvaná „Příběh vlny“, je hlubokou úvahou o rolích muže a ženy ve světě a o smysluplném životě obecně.

Viola Somogyi